

Стаття з нагоди відзначення 80-ї річниці з Дня визволення України від нацистських окупантів

«Війною палала рідна земля»

Цього року ми відзначаємо 80-річчя визволення України від нацистської неволі – події, яка об'єднала мільйони наших співвітчизників у боротьбі за свободу. Героїзм українського народу, який протистояв нацистській машині, став взірцем для наступних поколінь.

Друга світова війна — це не лише глобальний збройний конфлікт, що охопив майже кожен куточок земної кулі, а й глибокий людський трагізм, який змінив історію цивілізації. Друга світова стала випробуванням людяності, а її уроки нагадують нам про ціну миру.

Україна в роки війни стала ареною найзапекліших боїв і трагедій. Її землі були епіцентром масштабних воєнних дій, а народ став свідком і учасником подій, що глибоко вплинули на хід історії.

Український народ зробив величезний внесок у перемогу над нацизмом та водночас став одним із найбільш постраждалих народів у роки Другої світової війни. Кореспондент американської газети «Saturday Evening Post» Едвард Сноу, відвідавши в 1945 році Україну, написав: «Те, що дехто намагається зобразити як «російську славу», було насамперед українською війною. Жодна європейська країна не постраждала більше від глибоких ран, завданих своїм містам, своїй промисловості, сільському господарству, людській силі».

Луганщина, як і вся Україна, пройшла через неймовірні страждання під час Другої світової війни. Були знищені майже всі стратегічно важливі об'єкти – заводи, фабрики, залізничні лінії, колгоспи та радгоспи. Ключові підприємства області, такі як: Лисичанський содовий завод, Лисичанський скляний завод та завод «Пролетарій» зазнали збитків на загальну суму понад 200 мільйони карбованців. Вугільна промисловість, яка становила основу економіки регіону, зазнала значних втрат: було зруйновано 314 шахт союзного підпорядкування та 213 місцевих, які разом щорічно видобували близько 40 мільйонів тон вугілля.

Зруйновані будівлі по вул. Пушкінській.
м. Луганськ. 1943 рік

За час війни було спалено і зруйновано 2558 виробничих споруд та 4760 житлових будинків. Міста Луганщини перетворились на руїни. Зокрема, обласний центр Луганськ: вулиці міста, які колись наповнювалися звуками життя, зникли під товщею завалів. Багато історичних будівель, які стали символами міста, були знищені.

Зруйнована будівля по вул. Леніна.
м. Луганськ. 1943 рік.

Зруйновані будинки у центрі м. Луганська.
1943 рік

Штерівська ДРЕС після звільнення

Житлові квартали перетворилися на безлюдні території, де залишилися тільки спогади про колишню красу і затишок. Нацистська окупація Луганщини принесла нищівні втрати для сільського господарства. Було розграбовано 1075 колгоспів, 110 радгоспів та 51 машино-тракторну станцію. Крім того, з території області вивезли 198 тисяч голів великої рогатої худоби та 107 тисяч коней. Загалом збитки області сягнули понад 17 мільярдів карбованців, залишивши після себе не лише зруйновані підприємства, але й глибокі рани на економічному і соціальному житті регіону.

Зруйновані будівлі шахти 4-2-біс. Кадіївка. 1943 рік

Загалом у Другій світовій війні українці понесли вражаючі людські втрати. Останні цифри, які надав Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук України, говорять про 8-10 мільйонів безпосередніх втрат. У Луганській області близько 100 тисяч мирних жителів були замордовані, розстріляні, повішені та заживо скинуті в шахти. Понад 70 тисяч наших земляків були насильно вивезені на примусові роботи до Німеччини, зазнавши нелюдських умов праці та утримання.

Минуло 80 років протягом яких ми вірили про «Ніколи знову», але 24 лютого 2022 року ці слова розбилися під ударами ворожих снарядів. Слова про «можем павтарить» стали прологом до жахливих подій, що принесли спустошення, смерть і страждання мільйонам людей. За цими словами стояли звірства, яких світ не бачив з часів Другої світової війни.

Сучасна війна показала, що уроки історії забуті, а агресор знову випробовує старі методи терору та руйнування. Ті ж гасла, що раніше були приводом для воєнних злочинів, сьогодні стали зброєю пропаганди, підживлюючи ненависть та жорстокість.

Однак навіть у темряві цього відчаю проблискують іскри надії. Наші захисники та захисниці стоять на передовій, виявляючи неймовірну мужність і відданість. Кожен їхній вчинок, кожна перемога, хоч і маленька, стає кроком до відновлення справедливості та спокою на нашій землі.